
A HIT PARADOXONA, A KINYILATKOZTATÁS DOGMATIZMUSA, ÉS A FILOZÓFIAI
GONDOLKODÁS TEOLÓGIAI ALAPJA: SØREN KIERKEGAARD, MARTIN HEIDEGGER,
ÉS EDITH STEIN KINYILATKOZTATÁS ÉS HIT VISZONYÁRÓL

▼

2 KREDITES, SZABADON VÁLASZTHATÓ SZEMINÁRIUM, ESTI TAGOZATOSOK IS BEKAPCSOLÓDhatnak
NAPPALI II. FÉLÉV; IDŐPONT: (?); HELYSZÍN: (?)

Szemináriumvezető: Varga-Jani Anna

A tanegység célja: Didaktikai cél: A hallgatók számára a társadalmi, filozófiai kérdések teológiai hátterének a feltárása. Tartalmi cél: A filozófia teológiára irányuló kérdésfeltevéseinek hit és kinyilatkoztatás összefüggéseiben tett céltzott esettanulmányokon keresztül történő vizsgálata.

A hallgató fejlesztendő kompetenciái: A teológia és filozófia tudományterületi összekapcsolódásának mélyebb ismerete. Képes a hit aktusának gyakorlati vonatkozásában kritikai kérdések megfogalmazására, az erre vonatkozó filozófiai probléma mélyebb belátására, a kinyilatkoztatás teológiai értelmének és az erre irányuló filozófiai problémának a feloldására. Alapvető felkészültséget szerez az egzisztencialista filozófiai gondolkodás hitre irányuló kérdésfeltevésében.

Tematika: 1) Bevezető megközelítés teológia és filozófia kontinentális filozófiai kérdéskörére vonatkozóan. 2) A hit problémájára irányuló hegelianus és poszthegelianus megközelítések; Kierkegaard egzisztencialista-teológiai jelentősége. 3) Az emberi egzisztálás három stádiumának vizsgálata Kierkegaardnál. 4) A hit paradoxonának értelmeződése a *Félelem és reszketésben*. 5) Az élet mint alapvetően vallási élet értelmeződése Heideggernél 6) Az emberi egzisztálás de-misztifikálódása és ennek gondolati következményei Heideggernél (A vallásfilozófia mint „Isten elleni kézfelemelés”). 7) A teológia pozitivitása – a keresztény filozófia mint „fából vaskarika”. 8) Heidegger és Kierkegaard szellemi kapcsolata: a lelkiismeret 9) A hit mint megértési aktus – Edith Stein. 10) A keresztény filozófia értelme és lehetősége – Edith Stein. 11) Heidegger és Stein szellemi kapcsolata. 12) Összegzés, következmények.

Követelmény: Felkészülés a megadott irodalomból, aktív részvétel az órákon. A közös műhelymunka részeként egy 5 oldalas írásbeli feladat teljesítése.

Irodalom: CZAKÓ ISTVÁN: *Hit és egzisztencia*, L'Harmattan, Budapest, 2001; FEHÉR M. ISTVÁN: *Martin Heidegger. Egy XX. századi gondolkodó életútja*, Göncöl, Budapest, 1992; FEHÉR M. ISTVÁN: *Őskeresztény élettapasztalat és eszkatologikus idő. Martin Heidegger korai vallásfenomenológiai előadásai*, in Nagypál Szabolcs – Bányai Ferenc – Bakos Gergely (Szerk.): *A vallási tapasztalat megértése. Jog, bölcsélet, teológia*, L'Harmattan – Békés Gellért Ökumenikus Intézet, Budapest, 2010, 29–57; HEIDEGGER, MARTIN: *Fenomenológiai Aristotelés-interpretációk (a hermeneutikai szituáció jelzésére)*, Existencia 1996–97/1–4, II., németül és magyarul, Societas Philosophia Classica, Budapest, 1997; HEIDEGGER, MARTIN: *Fenomenológia és teológia*, in uő: *Útjelzők*, Osiris, Budapest, 2003, 49–97; HEIDEGGER, MARTIN: *Lét és idő*, Osiris, Budapest, 2001, különös tekintettel a 39–42. §§, 54–60. §§, 62. §; HEIDEGGER, MARTIN: *Phänomenologie des religiösen Lebens*, Martin Heidegger Geamtausgabe 60., Klostermann, Frankfurt a. M., 2011, különösen az Első rész, 1–62. (hrsg. Claudius Strube); JANI ANNA: *Edith Steins Denkweg von der Phänomenologie zur Seinsphilosophie*, Königshausen & Neumann, Würzburg, 2015. (a szöveg kérésre tőlem PDF-ben megkapható); JANI ANNA: *Edith Stein gondolati lépései a véges és az örök lét meghatározásához*, in Lengyel Zsuzsanna Mariann – Jani Anna (szerk.): *A másik igazsága. Ünnepi kötet Fehér M. István tiszteletére*, L'Harmattan, Budapest, 2012, 55–79; JANI ANNA: *Történetiség mint a vallásfilozófia és teológiai eredet közötti kapocs a fiatal Heidegger gondolkodásában*, *Magyar Filozófiai Szemle* 61 (2017/3) 173–199; JANI ANNA: *Vallási tapasztalat mint fenomenológiai tapasztalat. Vallási élet és fenomenológiai módszer a korai Heideggernél*,

in *Szót érteni egymással. Hermeneutika, tudományok, élet*, L'Harmattan, Budapest, 2013, 206–229; KIERKEGAARD, SØREN: *Félelem és reszketés*, Európa, Budapest 1986. (ford. Rác Péter); KIERKEGAARD, SØREN: *Vagy-vagy*, Gondolat, Budapest, 1978. (ford. Dani Tivadar); KIERKEGAARD, SØREN: *Filozófiai Morzsák*, Göncöl, Budapest, 1997; STEIN, EDITH: *Endliches und ewiges Sein. Versuch eines Aufstiegs zum Sinn des Seins*, Herder, Freiburg i. Br., 2010, különös tekintettel a I/4. §-ra (a szöveg fordításban tőlem megkapható).